

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 90—
za pol leta " " " 45—
za četrt leta " " " 22-50
za en mesec " " " 7-50

za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 150—
mesečno " " " 12-50

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 10—
v inozemstvu " " " 20—

Posamna štev. 75 par.

SLOVENE C

Cene inseratov:
Enostopna petlinna vrsta mali
oglasil po K 4— in K 6—
veliki oglasil nad 45 mm vi-
šine po K 8—, poslana itd.
po K 12—.

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKSL.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
Zagreb 9.011, Sarajev 7563, praga in dunaj 24.797

Monarhistično gibanje.

Na razorožitveni konferenci v Washingtonu je prišlo med Anglijo in Francijo zaradi francoskega odpora proti preveliki razorožitvi Francije do jako neprijetnih nesoglasij, ker se je Anglija postavila popolnoma na pacifistično stališče Amerike. Na washingtonski konferenci spočeto nesoglasje med obema velesilama je narastlo na konferenci v Cannesu do odkritega nasprotstva med čuvstvom angleškega in francoskega naroda, čegar žrtev je postal po mnenju Francozov vse preveč popustljivi ministrski predsednik Briand. Francoska politična javnost je namreč Briandu silno zamerila, da se je začel bližati stališču Lloyda Georgea v dveh za Francoze najvažnejših vprašanjih, in vprašanju nemške vojne odškodnine in glede priznanja ruske sovjetske vlade. Francozi so v teh dveh vprašanjih v svrhu samoobrambe nepopustljivi. Zato je sestavil novo vlado neizprosni nasprotnik Nemčije Poincaré.

Poincaré je začel proti Lloyd Georgeu ljuto borbo. Borba ni ostala omejena samo na Francijo, ampak Poincaré jo je znal prenesti v Anglijo samo, kjer ima med angleškimi konservativci mnogo osebnih prijateljev. Tudi stari Lloyd George se je znal braniti in je s svojo diplomatsko spretnostjo kmalu odstranil nevarnost preteče mu vladne krize. Danes stoji ogromna večina angleške javnosti na Lloyd Georgejevi strani in vodilno angleško časopisje — zlasti revije — strastno napadajo francoski militarizem.

Angleško-francoski spor zasledujejo Nemci z napeto pozornostjo. Današnja Nemčija je baje popolnoma demokratična država. Mogoče, ampak težko verjetno in psihološko komaj umljivo. Narod, katerega so cele generacije oznanjali slavo monarha in moč bajoneta, ne more izpremeniti svoje mentalitete čez noč. Na drugi strani pa je čisto naravno, da vsak premaganec misli na revanšo, tudi nemški premaganec. Do revanše mu pa ne bo pomogel demokratični pacifizem, ampak militarističen monarh. To leži v naravi stvari same.

In res se giblje v Nemčiji. Danes nemški politiki silno resno pretresajo vprašanje, kdo bo bodoči predsednik nemške republike. Vsenemški krogi, katerih vpliva ne smemo podcenjevati, ker so baš oni nosilci revanšne ideje, odkrito izjavljajo, da mora biti bodoči predsednik nemške republike samo »slamnatni mož«, ki bi se takoj umaknil — Hohenzollernem, čim bi dobila Nemčija proti Franciji vsled izpremenjenega pravca angleške politike kolikaj proste roke. Njihov predsedniški kandidat je bivši bavarski ministrski predsednik von Kahr, ki ima baje prav dobre izgleda za izvolitev.

Z druge strani pa vzdržujejo nemški monarhisti jako tesne zveze in dobre odnose z ruskimi monarhisti. Ti imajo danes svoje organizacije skoro po vseh večjih mestih in svojih, v Avstriji, na Češkem in tudi — v Jugoslaviji.

Ruski plemenitaji so se udeležili monarhistične konference v Reichenhallu, kjer so kovali načrte o nemški revanši in o vzpostavitvi carizma v Rusiji. Tudi Vrangla so poskušali dobiti na svojo stran in kdo ve, če ga že niso dobili!

Caristično agitacijo je vodil v Belgradu najprej knez Andronikov, dober prijatelj belgrajskega ruskega »poslanika« Strandmanna, in ž njim vred še cela vrsta visokih ruskih oficirjev. Po ostalem Balkanu pa organizira caristične Ruse Nikolaj Dimitrijevič-Tolberg, ki je na svojem potu skozi Belgrad sporočil belgrajskim voditeljem monarhističnega pokreta, »da dajo Nemci monarhistom ogromne denarne vsote na razpolago.« Konjeniški kapetan Aleksander Pfeil je bil stalni kurir germanofilske caristične struje med Belgradom in Berlinom. Njemu se je posrečilo dobiti službo v belgrajski »komandi mesta«, kjer je pridno zbiral vojaške podatke iz naše države in jih pošiljal — nemškemu generalnemu štabu, dokler se ni čutil več dovolj varnega in je pobegnil v Pešto. Danes živi na Dunaju.

Ni dvoma, da stoje vsa gibanja za obnovo monarhij v Nemčiji in v Rusiji medse-

boj v najtesnejši zvezi in da računajo vsi na angleško-francosko neslogo, ki bi omogočila novo politično orientacijo, eventual-

no tudi novo vojno, katere posledice bi brez dvoma čutili tudi mi. Zato zasluži to gibanje našo vsestransko pozornost.

Razburjenje radi neizplačila uradniških doklad.

Dr. KUMANUDI GROZI DELEGATU S KAZNIJO — ZASLUŽI JO PA SAM.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) V finančnem odboru je izzvala veliko pozornost brzojavka finančnega delegata za Slovenijo dr. Šavnika, v kateri z ozirom na dr. Kumanudijevo brzojavno ukinjenje določenega izplačila novih draginskih doklad poroča, da je že 27. t. m. izvedel vse potrebno za nakazilo novih uradniških doklad za april, januar in polovico februarja in tega ni mogoče več do 1. aprila predručiti. Dr. Kumanudi hoče, da se 1. aprila izplačajo nove doklade samo za april, ostalo pa da se zavleče preko aprila, maja in junija. Tako demokratije skrbe za svoje uradništvo. Kljub temu, da je dr. Šavnik imel za svoje postopanje popolno pravo, so demokratije v finančnem odboru zahtevali, naj se najostreje kaznuje.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) V krogih poslancev iz Slovenije vlada veliko ogorčenje, ker je finančni minister dr. Kumanudi br-

zojavno ukinil izplačilo novih uradniških doklad, ki jih je zahteval finančni delegat dr. Šavnik. Tako uradniki v Sloveniji dne 1. aprila ne bodo dobili novih draginskih doklad za nazaj. Odločen nastop delegata dr. Šavnika se odobrava, ostro se pa obsoja nastop dr. Kumanudija, ker je zagrozil delegatu Šavniku, najboljšemu finančnemu uradniku cele države z disciplinarno kaznijo, ker je storil to, kar je bil po zakonu dolžan storiti. Nastop finančnega ministra dr. Kumanudija proti dr. Šavniku je najboljši dokaz popolne nesposobnosti finančnega ministra, ki očitno nima pojma, kako se nakazila tehnično izvršujejo. Minister menda misli, da se da taka stvar, ko je enkrat že pripravljena, kar čez noč predručiti. Kazen zasluži nesposobni finančni minister in ne uradnik, ki dela vestno in večje.

Slab zagovor obtoženega vojnega ministra.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine se je pričela razprava o zahtevi opozicije, da se bivši vojni minister Zečević stavi pod obtožbo. General Zečević je poslal skupščini pismeno obrambo, v kateri razlaga, zakaj je moral vpoklicati vojaške novince meseca decembra. Kot glavne krivce navaja bivšega cesarja Karla, mobilizacijo in neurejeni železniški promet. Priznava, da so tudi pri nas krivci, vendar jih ni mogel poklicati na odgovor, ker je bil v demisiji. Ko se je prebrala Zečevićeva obramba, je govoril posl. Gjonović, ki je dokazal, da je bivši vojni minister kriv, da je toliko mladencev zgubilo življenje. V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril posl. Dr. Mazzi, ki je poudarjal, da nekdo mora biti odgovoren za tako veliko nesrečo. Umrlo in zbolelo je več ljudi kakor v veliki bitki. Ljudi so vozili v mrzlih vagonih, dali jim niso niti slame. Govornik je dokazal, da se generalu Zečeviću ni posrečilo zavrniti razlogov, radi katerih ga je opozicija stavila pod obtožbo.

Nato je govoril zemljoradni Voja Lazić, za njim pa radikalni disident dr. Momčilo Ivanič, ki je naglašal, da bomo storili narodu in domovini le dobro, ako taka vprašanja spravimo v javnost. Obžaloval je, da so bili vsi člani narodne skupščine edini v tem, da se komunistični poslanci izroče sodišču, dočim se pri razpravi zoper generala Zečevića ne kaže ta enodušnost. — Radikalec Marko Gjuričić brani bivšega vojnega ministra Zečevića in meni, da ga ne zadevja nobena krivda, ker so bili rekruti potrebni in je bilo ukrenjeno vse potrebno za njihov transport. — Debata je bila v splošnem zelo živahna in ni prišlo do nobenega incidenta. Zbornica je poslala skoro vse govornike z veliko pozornostjo. — Seja se je zaključila ob 7.50 zvečer. Prihodnja seja jutri ob 10. dopoldne. Dnevni red: nadaljevanje današnjega.

Dve milijardi frankov medvojnih dolgov.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) V prvi sekciji finančnega odbora se je ugotovilo, da dolguje naša država zaveznikom za razne podpore med svetovno vojno nad 2 milijardi fankov.

NOVI SPLITSKI ŠKOF.

Zagreb, 29. marca. (Izv.) Novoimenovani šibeniški škof Jeronim Mileta je došel semkaj iz Belgrada, kjer je prisegel. Nastanil se je v nadškofijski palači. V Belgradu ga je kralj po prisegi sprejel v avdienci in se je z njim obširno razgovarjal o razmerah v Dalmaciji. Kralj je obljubil, da bo na svojem potovanju po Dalmaciji posetil tudi Šibenik. Škof Mileta odpušča preko Bakra v Šibenik, kjer bo v nedeljo, dne 2. aprila slovesno ustoličen.

Spomenica češke duhovščine.

Praga, 28. marca. (Izv.) Zveza katoliške duhovščine je poslala vladi spomenico, v kateri zahteva, da se naj zopet obnovi moravska nadškofija s sedežem v Velehradu. Glede izvedbe ločitve Cerkve od države pa zahteva, da se mora vlada v tem vprašanju sporazumeti z Vatikanom in cerkvenimi oblastmi, kjer pride v prvi vrsti v poštev olumuški nadškof dr. Stojan.

Demonstracije brezposelnih na Dunaju.

Dunaj, 29. marca. (Izv.) Brezposelni delavci so danes uprizorili pred magistratom in pred parlamentom demonstracije, katerih se je udeležilo 15.000 oseb. Poslali so k vladi deputacije, ki je stavila osemdnevni rok, da se odpomore brezposelnosti. Državni tajnik za socialno skrbstvo Pauer je deputaciji obljubil, da bo vlada storila vse, kar je v njeni moči. Pri demonstracijah je prišlo do ostrega sporenja med socialnimi demokrati in komunisti, vendar so se končale brez vsakega incidenta.

Fakultativni osemurni delavnik na češkem.

Praga, 29. marca. (Izv.) Vlada bo predložila parlamentu novelo o 8urnem delovniku. Po tej noveli se bodo plačevale nadure s 25 odstotnim poviškom navadne mezde. Ženske ponoči ne bodo smele delati, moški pa šele od 18. leta naprej. Novela bo stopila v veljavo 1. julija 1922.

DEMISIJA MUSLIMANSKIH MINISTROV NI SPREJETA.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) Včeraj sta muslimanska ministra Omerović in Vilović podala demisijo. Vlada demisije ni sprejela, o čemer je danes ministrski predsednik Pašić obvestil muslimanska ministra.

NEHVALEŽNA NALOGA VLADE.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) Danes je predsedstvo narodne skupščine izročilo vladi elaborat o razdelitvi države na oblasti. Vlada ima sedaj rok do 28. aprila, da oktroira ta zakon.

ZVIŠANI DRŽAVNI DOHODKI.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) V prvi sekciji finančnega odbora se je zaključila razprava o državnih dohodkih. Dohodki so se zvišali za 628 milijonov dinarjev. V Sloveniji bodo dohodki za 57 milijonov dinarjev višji.

ZA UPOKOJENO TOBAČNO DELAVSTVO.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) Poslanca Gostinčar in dr. Gosar sta finančnemu ministru izročila resolucijo upokojenega tobačnega delavstva radi draginskih doklad.

Boj okoli šolskega zakona v Nemčiji.

Šolski boj v Nemčiji se je te dni z vso silo razvnel v državnem zboru, kjer se obravnava novi ljudskošolski zakon.

Zakon smatra kot normalni šolski tip takozvano 1. »Gemeinschaftsschule«, ki je za vse otroke brez razlike. V njej se verouk uči v istem obsegu in pod istimi pogoji kakor dozdaj, toda glede ostalega pouka se določa, da se ne sme »vršiti po smernicah katerekoli verske izpovedi«, nego se ima podeljevati »izključno na podlagi skupnih narodnih kulturnih dobrin«. Poleg te šole pa zakon pripoznava izrecno 2. »veroizpovedne šole«, ki se ustanavljajo na zahtevo »vzgojnostnih upravičencev« (staršev) in v katerih je ves pouk postavljen na versko podlago. Potem ima načrt 3. »posvetno šolo«, ki ne pozna sploh nobene verouka. Govori se pa še o 4. »svetovnonazornih šolah«, ki podajajo pouk v smislu kakšnega določenega kulturnega nazora.

Proti temu načrtu se bore z vsemi silami zlasti liberalni demokrati, kajti socialisti, ki so kot vladna stranka v kompromisni zvezi s centrom interesirani na tem, da ta načrt več ali manj v predlagani obliki postane zakon, se držijo kolikortoliko rezervirano, saj imajo svojo fakultativno »posvetno šolo«, kakor imajo katoličani in verni protestanti svojo veroizpovedno šolo. Pač pa se liberalci zavzemajo za to, da bodi posvetna šola obvezna in edina, s čimer pa ne bodo prodrli. Kar se učiteljstva na splošno tiče, je za tip »Gemeinschaftsschule«, ki je italic večalimanj istovetna s prejšnjo ljudsko šolo v Avstriji; značilno pa je, da ne odobrava pristavka, da bi ostali pouk v teh šolah ne smel biti prožen nobenega veroizpovednega duha sploh, ker je to 1. nemogoče, 2. pa se krščanstvo kot največja kulturna sila omikanež sveta ne da kar tako iz vsega pouka izbrisati.

Centrum se naravno bori za to, da bi kot normalen tip obveljala veroizpovedna šola, oziroma bo skušal doseči vsaj to, da se izvestni privilegiji »Gemeinschaftsschule« črtajo in ustanavljanje veroizpovednih šol kolikormogoče olajša. Dočim si vladni načrt predstavlja prvi šolski tip kot normalen v tem smislu, da je za vsako veroizpovedno šolo odslej potrebna zahteva, oziroma predlog od strani staršev, stoje katoličani in verni protestanti odločno na stališču, da so bile dosedanje šole veroizpovednega tipa, da je torej potreben poseben predlog za ustanovitev »Gemeinschaftsschule«, ne pa narobe. Drugo važno vprašanje pa je, kdo je »vzgojnostni upravičenec« in kakšne pravice ima v tem oziru oče, kakšne mati; dalje, kolikokrat se sme postaviti predlog glede na konfesionalizacijo kakšne obstoječe šole drugega tipa.

V glavnem pa je za svobodo vere in vesti s tem zakonom dosti dobro preskrbljeno.

V stvarno pojasnilo.

K izvajanjem »Jutra« z dne 28. t. m. v zadevi protesta akademske mladine proti nameravanemu ukinjenju medicinske fakultete v Ljubljani pripominjam sledeče:

S tem, da sem se kot član medicinske fakultete udeležil v petek dne 24. marca protestnega shoda na univerzi, se nisem »identificiral« z onimi temnimi elementi, ki neprestano rujejo na naši univerzi, tudi se nisem »pridružil« političnim intrigam, ki jih skušajo kovati razni politični koristolovci, pač pa sem izrazil le svojo iskreno solidarnost z akademsko mladino, s katero me vežejo kot univerzitetnega profesorja najozje vezi akademične skupnosti. Shoda se torej nisem udeležil ne kot detektiv in ne kot denuncijant, zato tudi nisem čutil potrebe se vmešavati na policijski način v debato dijaštva, proizvedeno v obrambo ljubljanske univerze.

Protestiram proti insinuaciji, da so pokazali razni govorniki-dijaki na shodu, da jim ni za stvar, temveč za dosego gotovih političnih in partizanskih ciljev, kajti vsi govorniki brez izjeme in brez ozira na njih politično pripadnost so se zavzeli za isto odločnostjo in iskrenostjo za medicinsko fakulteto in resolucija je bila sprejeta soglasno. Vseskozi neresnična je tudi trditev »Jutra« z dne 25. t. m., da je dijaštvo psovalo na vlado in njene zastopnike. Kritika, in naj bo še tako temperamentna, še

daleko ni istovetna s psovanjem. Toliko v obrambo poštenja dijaštva.

Resnici na ljubo pa konstatiram sledeče: »Dolgotrajna posvetovanja naših prvih učenjakov o organizaciji naših visokih šol, katerim posvetovanjem vsa imela čast prisostvovati kot redna univerzitetna profesorja tudi moj kolega dr. Plečnik in jaz na sejah v Beogradu in Zagrebu, so imela za uspeh soglasen sklep, da naj obstoja ljubljanska univerza iz 5 popolnih fakultet, torej tudi iz polne medicinske fakultete.

Članov prosvetnega sveta v Beogradu, ki sklepa in odločuje brez vednosti sodelovanja ljubljanske univerze o njeni usodi, ne poznam, zato tudi ne morem izreči sodbe o njih učenjastvu ali njih kompetenci odločevati o naših kulturnih vprašanjih.

Kar se pa tiče mojih izvajanj glede kvalitete ljubljanskih medicinskih institutov kot učnih zavodov, sem mnenja, da sem kot dekan fakultete in predsednik rigoroznih izpitov najbolj kompetenten soditi o učnih uspehih na naši fakulteti. Na podlagi svojih tozadevnih izkušenj ponavljam na nevarnost, da se še enkrat osmešim pred gospodi, ki iščejo v meni le političnega intriganta in posebno temen element, da zna medicinec v Ljubljani koncem IV. semestra več anatomije in fiziologije, kemije in biologije nego dijak dunajske fakultete. Nikdar se pa nisem dotaknil visoke kvalitete dunajskih institutov kot znanstvenih zavodov, pripomnil sem pa, da imajo ti zavodi pomen le za absolviranega medicina.

Ljubljana, dne 28. marca 1922.

Dr. Alfr. Šerko.

UMIK ITALIJANSKE VOJSKE IZ ALBANIE.

Rim, 29. marca. (Izv.) »Tribuna« poroča, da bo Italija še ta teden odpoklicala svoje čete iz severne Albanije in Skadra.

ZAROKA BELGIJSKEGA PRINCA Z ITALIJANSKO PRINCEZO.

Bruselj, 29. marca. (Izv.) Najstarejši sin belgijskega kralja Leopold, ki je star 21 let, se je, kakor se poroča, zaročil z italijansko kraljico Jolando. Pripravlja se tudi zakonska zveza med italijanskim prestolonaslednikom Umberto in edino hčerko belgijskega kralja Marijo.

POLJSKI DRŽAVNI PRORAČUN.

Varšava, 29. marca. (Izv.) Proračun poljske države izkazuje za leto 1922. 591 milijard poljskih mark izdatkov in 458 milijard poljskih mark dohodkov. Primanjkljaj znaša tedaj 133 milijard.

LJENIN SAMO IZMUČEN.

Berlin, 29. marca. (Izv.) Iz Moskve se poroča, da je Ljennin res močno izmučen, o kakih resni boleznih pa ni govora. Vesti o njegovi smrtno-nevarni bolezni in celo o smrti so razširili gotovi krogi, ki zasledujejo s tem svoje namene.

LJENIN NA VSRUSKEM ZBORU KOMUNISTOV

Moskva, 29. marca. (Izv.) Dne 27. t. m. je otvoril Ljennin, burno pozdravljen, enajsti vsruski strankin zbor komunistov. V svojem otvoritvenem govoru je Ljennin izjavil, da je glavni cilj tega zborovanja ojačanje enotnosti v stranki in posvetovanja glede sodelovanja s komunističnimi strankami zapada. Glede mednarodne gospodarske konference v Genovi je izjavil, da se je Rusi ne udeležijo kot komunisti, temveč kot trgovci. Trgovati je želja Rusov in tudi drugih. Ljennin je nato očrtal smernice nove ruske gospodarske politike.

VELIKA STAVKA NA ANGLESKEM.

London, 29. marca. (Izv.) Snoči je izbruhnila velika stavka v ladjedelnicah, ki je naperjena zoper znižanje mezd. Stavke se udeležuje 350.000 delavcev.

ZVEZA NARODOV IN GENOVSKA KONFERENCA.

Pariz, 29. marca. (Izv.) »Kablgramm« doznava, da je francoski min. predsednik Poincaré prosil ministra Schanzerja pred njegovim potovanjem v London, naj dela pri angleškem ministrskem predsedniku Lloyd Georgeu na to, da se zveza narodov pripravi k posvetovanjem na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi. Poincaré smatra za važno zlasti zaradi držav latinske Amerike. Tudi dr. Beneš je pred tremi tedni prevzel nalogo, pregovoriti Lloyd Georgea, da sprejme francoski predlog. Schanzer pa sedaj ni bil srečnejši od dr. Beneša.

Pariz, 29. marca. (Izv.) Kakor javlja »Matine«, je večerajšnja seja zveze narodov pokazala, da obstoje med angleško in francosko vlado radi mednarodne gospodarske konference v Genovi nekatera nesporazumljenja. Francija sodi, da je s splošnega političnega stališča potrebno, mednarodno organizacijo, ki bi jo osnovala pogajanja v Genovi, zaupati zvezi narodov, ki naj ostane edini organ za mednarodne odnose. Angleški poslanec Fisher je izjavil, da je po mnenju angleške vlade dovolj, da se zveza narodov udeležijo genovske gospodarske konference z nekaterimi tehničnimi zastopniki. Dalje so sklenili na seji, propustiti tajništvo zveze narodov, poslati h genovski konferenci izvedence, ako se to izkaže za potrebno.

Napad na Miljukova.

Dunaj, 29. marca. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Berlina, se je dvignilo med predavanjem, ki ga je nameraval imeti v »Filharmoniji« v Berlinu slučajno bivačji vodja ruske kadetske stranke Miljukov, nekaj s revolverji oboroženih mladih mož in jelo streljati proti mizi, kjer je govoril Miljukov. Miljukova krogla niso zadela, pač pa poleg Miljukova stoječega kadetskega voditelja Lebakova, ki je takoj izdihnil. Več oseb je bilo težko ranjenih. V dvorani je nastala grozovita panika, in to tem bolj, ker so atentatorji streljali tudi na občinstvo. Po atentatu sta imela dva napadca raz govorniško tribuno nagovor, iz katerega izhaja, da so se hoteli monarhisti maščevati nad Miljukovim in pristaši njegove stranke. Oba storilca sta bila aretirana.

Berlin, 29. marca. (Izv.) Policijske poizvedbe glede dogodka v »Filharmoniji« so dognale, da so na Miljukova streljali bivši ruski častniki. Storiteli ne kažejo nad svojim dejanjem nobenega kesanja.

Berlin, 29. marca. (Izv.) Kakor poroča »Berliner Zeitung am Mittag«, je bil atentat na Miljukova dobro premišljeno in organizirano delo, ki so ga zasnovali bivši ruski carski častniki. Aretirani Taborickij je v Berlinu že imel neko afero. Lani je hotel izvršiti atentat na bivšega vojnega ministra Gučkova, ki ga pa ni izvedel. Razen smrtno zadetega Lebakova, ki je ščitil prijatelja Miljukova s svojim lastnim telesom, so bile ranjene še štiri osebe.

Reorganizacija obrtnih sodišč v Avstriji.

Obrtna sodišča, ki tudi pri nas obstojajo, izkazala so se kot zelo praktična institucija, ki je veliko pripomogla k poravnavi sporov iz službenega oziroma delavskega razmerja in ki je imela prednost, da so bile njene razsodbe vkoreninjene v faktičnih razmerah. Vendar je potekel že precejšen čas od njih ustanovitve in mnogo se je med tem časom izpremenilo. Radi tega je predložila avstrijska vlada nov zakonski načrt.

Ta načrt določa pristojnost obrtnih sodišč za vse spore iz delavnega ali službenega razmerja med podjetniki in delojemalci oziroma nastavljenici, ki so zaposleni v kakem obrtu, v rudnikih, v kreditnih in zavarovalnih zavodih, v redakcijah, v pisarnah odvetnikov in notarjev, v obratih države, sploh v javnih obratih, v obratih javnoprornetnih družb in v obratih gledališč ter kinematografov. Zamore se pa v kolektivni pogodbi statuirati pristojnost takozvanega posredovalnega urada, namesto pristojnosti obrtnega sodišča. Senat obstoja iz sodnika-uradnika in iz enega delodajalca ter enega delojemalca kot prisednikov, ki imata pravico do povrnitve stroškov. Odgovarjajoč javnemu delovanju žensk, bodo od sedaj naprej tudi ženske poklicane k funkciji sodnika. Tudi pri obrtnih sodiščih bode sedaj uveden takozvani prvi narok. Do 20.000 avstr. kron je možno mandatno postopanje brez sodbe. Vzklic je možen le iz ničnostnih vzrokov in pristojno je sodni dvor prve instance.

I. L.

Politične novice.

+ Obsežne varnostne odredbe za rusko delegacijo na genovski konferenci. Sovjetska ruska vlada je dala za varnost svoje delegacije poskrbeti v najboljše meri. Italijanska vlada je dala sovjetski delegaciji na razpolago Hotel Imperial v Rapalu in odredila izključno v njeno varstvo 200 karabinerjev, deloma na konjih, deloma peš, pod poveljstvom majorja. V Rapalu so poslali stotniro kraljevih straž, trije policijski komisariji nosijo odgovornost, da se ruski delegaciji ne skrivi niti las. Ruska vlada sama je poslal v Ligurijo 64 svojih najboljših tajnih policistov, da prouče ves položaj. — Tako še ruski carji niso potovali.

+ Dvolična vloga srbskih zemljoradnikov. »Balkan« prinaša zanimivo izjavo poslanca St. Benina, ki je nedavno izstopil iz zemljoradniškega kluba. Benin piše o položaju neposredno pred glasovanjem o centralistični ustavi: »Ko so pričeli muslimani v poslednjem času — neposredno pred glasovanjem — kolebati in ko je nam (zemljoradnikom) Pašić sporočil po Avramoviću, da je ustava v nevarnosti in ko smo vsled tega odšli iz dvorane na posvetovanje, je večina kluba kljub opoziciji gg. Moskovljeviča, Uroša Stajića in drugih sklenila, da glasuje za ustavo brez kakršnihkoli predpogojev. Ko je potem Voj. Janjič sporočil, da so muslimani popustili — šele tedaj je klub glasoval proti.« — Iz te izjave se vidi, da so tudi zemljoradniki igrali dvolično vlogo in zavzemali pozicijo poslednje rezerve kakor socialdemokrati.

+ Angleška armada se reducira za 20.000 mož, ako se vpoštevata stanje leta 1914. Torej bo Anglija imela stalno armado 152.000 mož, ne vštevši čet v Indiji, 65.000 mož je v rezervi. — Vojni minister je v zbornici dejal, da je armada pravzaprav danes potrebna le z ozirom na Indijo; upa pa, da ojačeni v Indiji ne bo treba, ako se bo vodila dobra politika in se bo dežela upravljala modro.

+ Mažarska za ožje stike s Čehoslovako. V Budimpešti se v ondotnih političnih krogih mnogo govori o novi orientaciji mažarske politike do Čehoslovake. Mažarska vlada skuša že danes ustvariti s Čehi ožje stike, ker čuti, da sovražna politika do Čehov jako škoduje mažarski državi. Mažari so uvideli, da jim ne kaže drugega, kakor da preorientirajo smer svoje politike. Dosedanji stiki Mažarske do Čehoslovake so bili samo upravnega značaja.

+ Orientsko vprašanje z ameriškanskega vidika. Državni tajnik Hughes je poslal angleški vladi noto, v kateri izjavlja, da Združene države severne Amerike ne zasledujejo v Mezopotamiji nobenih političnih ciljev, pač pa ne morejo privoliti v nobeno rešitev orienskega vprašanja, ki bi izključevala Ameriko od eksploatacije petrolejskih vrelcev.

† Škof dr. M. Napotnik.

Ob smrti knezoškofa. Pokojni knezoškof dr. Mih. Napotnik je že dalje časa bolehal na črevesnem raku. Bolezen se je pojavila v ostrejši obliki meseca septembra lanskega leta. Od tedaj naprej so tudi začela izhajati oficiela poročila o slabem zdravstvenem stanju blagopokojnega g. knezoškofa, dočim se je zaupno govorilo o bolezni že mnogo prej. Pokojnik je od septembra dalje rapidno hiral. Ko je pred nekaj dnevi uvidel, da se bliža katastrofa, se je dal prevideti s svetimi zakramenti. Pri tej priliki je bodril navzoče gg. duhovnike, naj ostanejo trdni v veri in zvesti svojemu poklicu. Prosil je vse, naj mu iskreno oprostite, kakor tudi on iz srca odpušča vsem. Prvi pomladanski dnevi so zdravstveno stanje pokojnika silno poslabšali in v terek ob četrto na drugo uro je mirno v Gospodu zaspal.

Na mrtvaškem odru. V noči od 28. na 29. t. m. so položili truplo na mrtvaški oder v veliki obednici knezoškofijske palače. Obrednica je vsa prevlečena s črnim suknom. Sredi sobe je postavljen mrtvaški oder, na katerem je položeno truplo, obloženo v vijoličasti škofovski ornat. Na visokih svečnikih sveti 12 sveč. Dvorana je jako okusno okrašena s cvetjem in z zelenjem. Tik dvorane se nahaja škofijska kapela, kjer bodo brali škofje, ki pridejo na pogreb, za pokojnika sv. maše-zadušnice.

Obisk občinstva. Ko so bile izvršene vse potrebne priprave pod spretnim vodstvom načelnika mestnega pogrebnege zavoda v Mariboru g. Gerbasa, so dovolili občinstvu dostop v knezoškofijsko palačo. Naval je bil ogromen. Red vzdržuje mestna policija in uslužbenci pogrebnege zavoda.

Zastave. Žalne zastave so razobesili vsi državni in mestni uradi, mestna branilnica in mnogo privatnih hiš.

Pogreb pokojnega knezoškofa bo vodil po dosedanjih dispozicijah ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič. Pogreb se bo vršil v ponedeljek 3. aprila. Truplo bodo pokopali v frančiškanski cerkvi v grobnici, kjer počivajo tudi zemeljski ostanke grofov Brandis.

Testament. Svojo blago dušo je pokazal pokojnik tudi v svoji oporoki: za glavnega dediča svojega premoženja je postavil deško semenišče v Mariboru. Pozabil pa ni tudi na druge dobrodelne zavode in ustanove, katerim je volil znatne zneske. Pogrebne slovesnosti. V nedeljo 2. aprila od 17.—18. ure molitvena ura v stolnici. V ponedeljek 3. aprila ob 8. uri prenos krste v stolnico, kjer se poje oficij, 3 nokturni in hvalnice. Ob 10. uri pontifikalna sv. maša-zadušnica, govor prem. g. knezoškofa dr. A. B. Jegliča, slovesne 4 absolucije, prenos trupa v grobnico, vrnitev.

Podržavljenje samostanske šole v Apačah.

»Slovenec« poroča v štev. 64 z dne 18. III. t. l. o seji višjega šolskega sveta v Ljubljani, ki se je vršila dne 16. in 17. t. m.

Omenja se tudi samostanska šola v Apačah, šolski okraj Gornja Radgona, katere naj bi se po nasvetu g. Ribnikarja lajzirala. K temu novemu nasilstvu demokratov si dovoljuje jemo opozoriti na sledeče:

1. Neresnično je, da nima nobena tukaj delujočih sester (razen ene) državljanstva v kraljevini SHS. Res pa je, da so vse sestre na tej šoli državljanke SHS, izvzemši ene, ki pa je že 30. novembra 1921 optirala za državljanstvo SHS.

2. Res je sicer, da je napravila le samo ena učiteljica izpit iz slovenščine, a vendar so tudi druge sestre voljne napraviti izpit, česar doslej niso mogle vsled preobilnega dela.

3. Priporočalo se je tudi, da bi se pridružile navedeni šoli tri lajške učiteljice. Vse tukajšnje prebivalstvo je vsled tega silno razburjeno, ker delujejo sedanje učne moči tukaj z najboljšim uspehom. Poudarja se pa še posebno, da pridejo v jeseni itak še sestre učiteljice, ki imajo državljanstvo v kraljevini SHS, kakor tudi skušnjo iz slovenščine.

4. V Apaški kotlini se nahajata razen samostanske šole še štirirazredna deška šola v Apačah in štirirazredna mešana šola v Miethsdorfu. Na štirirazredni deški šoli delujeta sedaj dve učni moči, medtem ko so v samostanski šoli tri; na štirirazredni šoli v Miethsdorfu tudi samo dve, izmed katerih ena tudi še nima izpita iz slovenščine. Zakaj se torej zahteva od sester, česar se ne zahteva od lajških učiteljev?

5. Velika nevhvaležnost bi bila do sester, ki že tukaj zaslužno delujejo od leta 1879, če bi se jim sedaj odvzela cela šola vsled malenkostnih vzrokov.

6. Pri pomanjkanju učnih moči v ljutomerskem šolskem okraju bo itak težko hipoma poslati tri učiteljice semkaj na šolo, kjer se veselijo vse učenke najboljšega napredka. Ali bi ne bilo potrebnejše zgoraj omenjenim šolam v Apačah oziroma v Miethsdorfu poslati učne moči, kjer vlada zares pomanjkanje učiteljev in ker so tamkaj delujoči učitelji že ponovno prosili za pomoč.

Jasno je, za kaj gre. Šolskim sestram hočejo odvzeti šolo, ker vzgajajo otroke po katoliških načelih.

Upamo, da to pojasnilo zadostuje.

Dnevne novice.

— Brzjavka ljubljanskih akademikov kralju. S protestnega shoda P. D. J. A. v Ljubljani se je odposlala sledeča brzjavka Nj. Veličanstvu: Akademiki, boreči se za spoštovanje zakona, ki jim je dal medicinsko in tehniško fakulteto v Ljubljani, in postavljajoči svojo neomajno voljo, da bodo postavili za spoštovanje tega vse svoje moči, se klanjajo svoemu kralju, sinu kralja Petra I., ustanovitelja ljubljanske univerze.

— »Če to ni korupcija!« Z ozirom na notico »Jutra«, objavljeno pod gorenjim naslovom dne 28. t. m., izjavlja Gospodarska zveza, vkolikor se omenjeni napad nje tiče, sledeče: »Gospodarska zveza nikakor ni porabila od ministrstva za socialno politiko dovoljenega kredita od 3 milijonov kron, res pa je, da vsega tega kapitala nima več za prehrabeno akcijo na razpolago, ker je polovico, t. j. milijon in pol, vrnila že 2. januarja t. l., toliko, kolikor je omenjeno ministrstvo od nje zahtevalo. Trditve torej, da Gospodarska zveza prevzetih dolžnosti ni izvršila, ne odgovarja istini. Za to leže razlogi druge, da dr. Kukovec in min. Pucelj bolj zaupata »Ekonomu« in »Zvezi slov. zadrug« kakor pa Gospodarski zvezi, ki reprezentira danes po 21 letih svojega obstoja ne samo našo največjo zadrugo ustanovo, temveč tudi eno največjih podjetij v državi sploh. Zalostno je pri celi zadevi dejstvo, da so se začeli presojeti čisto gospodarski problemi s samo političnega gledišča in to od najmerodajnejše strani, kar gotovo ne more roditi zdravega sadu.« — Značilno za »Jutro« in demokratske metode je, da izkušajo odvrniti pozornost od neljubih jim afer z napadi na tretje, ki nimajo z zadevo popolnoma nobene zveze. Mi bi k gorenji izjavi in našem zadnjemu poročilu, v katero se zaletuje »Jutro«, pripomnili le še par stvari. Dr. Kukovec in minister Pucelj imata torej veliko »zaupanje« v »Ekonoma«! Kdo bi ga ne imel! Saj je dobil ravno od poljedelskega ministrstva na razpolago 25 vagonov galice po 16 kron, ki jo prodaja svojim političnim pristašem po 22 kron, nepristašem pa po 28 kron. tako da bo zaslužil od samih svojih pristašev milijon in pol kron. Ako mu daste sedaj še kredita za prehrano Slovenije, bo Vaše zaupanje lahko še veliko večje. Kakšno pa bo zaupanje davkoplačevalcev, na katerih račun bo šla cela stvar, je seveda drugo vprašanje. Naša dolžnost bo, da posvetimo z bengalično lučjo v vso to temo korupcije, ki se uvaža počasi v naše narodno gospodarstvo, in se ne bomo dali odvrniti od nikakega zavijanja »Jutrat«, ki je prevzel žalostno nalogo pri nas, da še zagovarja take stvari, in jih skuša za kriti z napadi na zavode, ki imajo največ zasluge, da uživamo Slovenci toliko dobrega glasu v gospodarskem življenju, kolikor ga imamo.

— Nevarno je zbolel v Kamniku gosp. Janez Klun, bivši župnik v Šmartnem v Tuhinju. Priporoča se s sobratom v memento.

— Sv. Duh nad Krškimi. Dne 5. marca je umrl v Malem Trnu 86letni Štefan Knava, rojen na Gori pri Sodražici. Rajnik je bil oče znanih bratov Amerikancev Jernej in Alojza iz Clevelanda. N. p. v m. l.

— Odbor za zvezo dolenskih železnic iz Kočevja in Ceraomlja preko Severina na Kolpi z reško progo je dobil predkoncesijo.

— Zenitbena kaveja bivših a. o. častnikov. Vojaška intendenca za Slovenijo v likvidaciji v Ljubljani, št. Peterska vojašnica, razglša v smislu dopisa našega poslanstva na Dunaju sledeče: V zvezi z že razglašenim obvestilom glede zenitbenih kavetj bivših a. o. oficirjev naj vpošljejo zahtevane podatke le oni oficirji, kateri niso dobili vrnjenega namenitvenega lista (Widmungsurkunde) od bivšega in ne od sedanjega avstrijskega vojnega ministrstva. Oni, ki imajo namenitveni list že v svojih rokah, morajo se sami pobrigati, da dobijo vrnjene vrednostne papirje kavetj. Tudi glede izplačanja obresti vrednostnih papirjev, ki so še v Avstriji pod zaporo, ne more ta intendenca odnosno naše poslanstvo nič ukreniti.

— Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja vsem svojim računometnikom, da se bo po odredbi ministrstva za pošto in brzjav. dne 18. marca 1922, štev. 14.930, počenši 1. aprila 1922 začela obrestovati imovina s čekovnih računih pri poštni hranilnici in Sa rajevu ter pri poštah čekovnih zavodih v Zagrebu in Ljubljani z 1.8%.

— **Jugoslovansko novinarsko združenje** sekcija Ljubljana, ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 23. aprila ob 9. uri dopoldne v salonu gostilne pri Mraku na Rinski cesti. Dnevalni red običajen. Samostojni predlogi naj se v smislu pravilnika pošljejo društvenemu odboru do 16. aprila. — Odbor.

— **Smrtina nezgoda.** Obratovodnja Trboveljske premožgopne družbe inž. Josip Barvirz je padeč 27. marca pod rudniški vlak v Hrastniku. Težko poškodovanega so prepekljali v ljubljansko bolnišnico, v kateri je 28. marca ob 15. uri na posledicah poškodbe umrl.

— **K poglavlju verske tolerance.** Na dopis pod naslovom »K poglavlju verske tolerance« g. evangelijskega župnika Herberta Lange v »Slovenskem Narod« z dne 23. marca 1922, št. 68, in na notico »Verska tolerance« v istem listu z dne 10. marca, št. 57, sporočamo: 1. Umrla gospa Elza Turšič, roj. Eschberger, evangelijske vere, je bila pokopana dne 21. febr. t. l. na starem katoliškem pokopališču na dostojnem mestu. Njen grob je dva metra od katoliške vrste med evangelijskimi grobovi Schmidt in Haman ter dva metra oddaljen od kota, oziroma prostora, ki je namenjen za zgolj samonizorice; torej dostojen kraj. Pokopališče je še tako urejeno, kakor sem ga jaz prevzel. 2. Gospodu Turšiču, sooprogu umrle, se je dal na razpolago prostor za pokop na novem pokopališču, kjer je okrog 130 vojnih grobov, vojakov različnih ver. Ondi je tudi pokopan umrl trgovec Stefanovič, pravoslavne vere. 3. Zuganja s priložbo na pokrajinsko upravo — in da bo pomagal kakor v St. Rupertu — se prav nič ne bojimo in se sklicujemo na postavbo avstr. zakona, ki je še v veljavi, z dne 25. maja 1808 (V. čl. 12) druga točka. Postava zahteva samo dostojen grob, ne veleva pa, da bi se moral drugoverec pokopati v isti vrsti poleg katoličanov. Priložba, ki so se tuinam pojavile, češ da za drugoverca pokop na posebnem, odločenem prostoru ni dostojen, so deželne vlade in ministrstvo za bogocastje in ukved, o odklanjale. Gl. n. pr. Odlok min. za bogoč. in uk 29. marca 1910, št. 4393 ex 1919. Ali ne ve g. evangelijski župnik, da ima kr. pokrajinska uprava oziroma zdravstveni oisek nadzorstvo na cerkvenih pokopališčih katerekoli vere le glede higijene? 4. Verske tolerance in pijelete se pa ne bom šel učiti k g. ev. župniku Herbertu Langeju. Kako je z versko tolerance in pijelete, naj gre on sam vprašati katoličane na Saksonsko in Rusko-Poljsko. Vseled svojega službovanja pri ljubljanskem škofijakem ordinariatu kot konzistorialni svetovalec in referent sem imel veliko opraviti z drugoverci. V sedanjih 25letnih službi je bilo mnogo podobnih slučajev, a se še ni noben evangelijski pastor kakor tudi pravoslavni duhovnik pritoževal glede verske tolerance in v tem slučaju tudi celo namestnik g. ev. župnika se ni upal ugovarjati, akoravno mu je bilo naročeno od g. šefa. Spominjam se še, ko sem bil okrog l. 1877, tu na počitnicah, da je bil evangelijski pogreb. Imel ga je tedaj evang. župnik g. Schack, poznejši superintendent na Dunaju. Pokopaval je na istem mestu kakor v tem slučaju. In ta mož ni prav nič ugovarjal v času najbolj liberalne vlade v Ljubljani in na Dunaju, bila je doba majniških poslov. Zdi se, da je gosp. Lange postal nervozen vsled bolezn in ga je po nepotrebnem zelo vznemirila notica v »Slov. Nar.« št. 58, na katero nisem hotel reagirati, akoravno sem bil nanjo opozorjen, kar sem pa sedaj dolžan napram javnosti. Dolžnost g. župnika Langeja je bila, predno se je podal pred javni forum, da bi se prej prepračil o dejstvu in se ne dal zapeljati od častniškega notice svobodnomiselnega, verskoindiferentnega lista, ki je bil tudi sam zapeljan. Sem že v 63. letu in imam bogate skušnje, kako je pa z g. Langejem, mi pa ni znano. Zakaj ste izpizvali? Golovo ste mislili, da je vedel ugoden čas za kulturni boj. Se ne bojimo tudi na tem polju!

Novomesto, dne 27. marca 1922.

Theel. et J. U. Dr. S. Elbert,

inf. proš. in mestni župnik.

— **Vitvornici »Vulkan«** v Kranju je bilo, kakor smo poročali včeraj, vloženo in so vložilci odnesli veliko Wertheimerico, v kateri je bilo 2000 K. V ročni blaginji pa, ki so jo zlikovci prezrili, je bilo samo izplačilo za delavce. Toliko v tolažbo zlikovcem, da se jim ne bodo preveč slane cedile.

— **Posestnikom avtomobilov** se naznanja, da se je ustanovila v Ljubljani Zveza šoferjev za Slovenijo, čije namen je med drugim tudi, da po možnosti preskrbuje svojim brezposelnim članom službe. Zato prosijo podpisani odbor gg. posestnike avtomobilov, da naj se v slučaju potrebe obračajo pismeno na Zvezo šoferjev za Slovenijo, Ljubljana, Rimska cesta. — Odbor. (K)

— **Poučno potovanje zagrebških dijakov** v Srbijo. Začetkom aprila odpotuje o dijakih II. letnika višje pedagoške šole v Zagrebu na ekakurzio v Srbijo. Obiščejo Belgrad, Smederevo, Prahovo, Negotin, Zaječar, Paračin, Niš, Skoplje in druge kraje. — Poplave v Bosni. Vsled obilnega deževja so v Bosni narastle vse reke, posebno Neretva, ki je poplavlila v okolici Čapljine več vasi. Vasi v tej okolici so vsako leto izpostavljene poplavam Neretve. Tudi Bosna je ponekod že prestopila bregove in v dolni del mesta Doboj vse pod vodo ter se vrši promet samo s čolni. Močno je ponekod poškodovana železniška proga.

— **Ustreljen od voške straže.** V bližini Dja-kovice je nesel te dni gluh blipec Muktar delavcem na polje južno. V bližini se nahaja voška straža, ki se ji je blipec zdel sumljiv. Ker se na kile ni vstavlil, je straža ustrelila in ga težko ranila. Čez dva dni je umrl.

— **Polški vojni ataše** v Belgradu je te dni odpotoval v Sarajevo, da si ogleda tamkajšnje velike vojašnice.

Primorske novice.

gGoriška slovenska županska zveza je na svojem obnem zboru dne 23. t. m. sprejela resolucije, v katerih protestira proti poseganju oblasti v pravice občin, zahteva ohranitev deželne in občinske avtonomije in vpustavo urada za agrarne operacije v Gorici. Zveza izjavlja, da bodo občine v boju za avtonomije vztrajale do skrajnosti in doprinesle vsako žrtev.

pNepolitičen klub italijanskih poslancev iz novih pokrajin. Italijanski poslanci Trsta, Istre, Benškega Trentina in Zadra snujejo nov nepolitičen klub, ki bo imel edino nalogo, pospešiti rešitev vseh vprašanj, ki tičejo novih pokrajin. Klub dejansko že obstoja in se vrši ustanovni sestanek te dni. Kot najnuinejše zahteva klub rešitev tehle vprašanj: Sistemiziranje državnih uradnikov prejšnjega režima, izboljšanje gnotnega stanja državnih uradnikov in učiteljev, konverzija avstrijskih papir-

jev, priznanje pokojninskega zavoda za zasebne nameščenice in zavoda proti nezgodam.

Gospodarstvo.

g Tržno poročilo iz Maribora. Na zadnji sejm so pripeljali: 4 bika, 65 volov, 215 krav in 8 telet. Cene so bile jako visoke. Polpitani volji do 40 K za 1 kg, bikli 28, krave 22—25, molzne 16—22, krave za klobase 12—18. Z ozirom na visoke tržne cene so mariborski mesarji takoj dvignili cene mesa nad 40 K, po kakovosti.

g Žitni trg. Cene žitu so bile v tem tednu v Vojvodini približno sledeče: pšenica 1770 K, ječmen 1150, oves 1240, pšenična moka št. 0 2350 K. — Promet slab.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 15. t. m. je bilo v prometu papirnatega denarja za 4.703.728.520 dinarjev, torej za 7.902.800 dinarjev manj kakor po zadnjem izkazu.

g Carinski dohodki. Carinski dohodki od 1. januarja do 11. febr. t. l. so znašali približno 110 milijonov dinarjev.

g Izvoz goveje živine in prašičev iz naše države. Leta 1921. je izvozila Jugoslavija 106.534 komadov goveje živine in 219.534 komadov prašičev.

g Železo na Ogrskem dražje. Na Ogrskem so bile z 20. marcem zopet povišane cene železu za 10%, tako da stane sedaj železo v palicah 8300 o. kron, mesto 8000 o. K.

g Stanje papirnatega denarja v avstrijski republiki. Stanje papirnatega denarja v avstrijski republiki se je zopet povišalo za 5,2 milijard n. a. kron in znaša sedaj 259,9 milijard.

g Porcelan dražji. S 1. aprilom bodo nemški industrijači porcelana zopet zvišali cene navadnemu porcelanu za 30%, a kemično tehničnemu porcelanu za 50%.

g Češkoslovaško posojilo Avstriji. Češkoslovaška vlada je nakazala Živnostenski banki 56 milijonov češkoslovaških kron, da jih stavi na razpolago vladi avstrijske republike.

g Nemški polog angleški banki. Koncem marca bo položila nemška državna banka v angleško državno banko 50 milijonov zlatih mark. Angleška vlada je dala Nemčiji garancije, da se ta vsota ne bo vzele na račun reparacijske kvote, ampak da bo služila edino le za dobavo trgovskih kreditov Nemčiji.

g Znižanje carine na sladkor v Italiji. Italija je znižala carino na sladkor od 1 lire na 0,70.

g Zlata pariteta avstrijske krone. Poslovodstvo avstrijsko-ogrskje banke je določilo zlato pariteto avstrijske krone s 1360 papirnatih avstrijskih kron.

g Cena zlata v Nemčiji. Nemška državna banka plačuje za 20 mark v zlatu 950 mark v papirju, za zlatnike po deset mark pa 475 mark v papirju.

BORZA.

Curih, 29. marca. Berlin 1.54. Newyork 515, London 22.52, Pariz 46.45, Milan 26.05, Praga 9.325, Budimpešta 0.57, Zagreb 1.55, Varšava 0.13, Dunaj 0.0675, avstrijske krone 0.07.

Berlin, 29. marca. Dunaj, 4.38, Budimpešta 36.66, Milan 1683.30, Praga 605.35, Pariz 2929, London 1449.50, Newyork 329.42, Curih 6443.55.

Praga, 29. marca. (Izv.) Dunaj 0.025, Berlin 16.25, Rim 267.50, Budimpešta 5.85, Pariz 406.75, London 239.90, Newyork 54.825, Curih 1068, avstr. krone 0.625, ital. lire 273.50.

Zagreb, 29. marca. (Izv.) Devize. Berlin 100 do 104, Milan 1655—1668, London 1530—1535, Pariz 2950—3050, Praga 600—606, Svica 6100—6200, Dunaj 4.35—4.40, Budimpešta 37—38.50, Newyork (kabel- 335, (ček) 324.50—327, Varšava 9.50. Valute. Ameriški dolarji 820—825, češkoslov. krone 590, francoski franki 2900, napoleonori 1020 do 1050, nemške marke 106, romunski lei 240, italijanske lire 1625—1635, mažarske krone 80.

Belgrad, 29. marca. (Izv.) Devize. London 355, Pariz 725, Newyork 81.50—82.50, Ženeva 1590, Milan 415, Praga 148.50—149, Berlin 25 do 25.25, Dunaj 1.11—1.13, Bukarešta 62. Valute. Romunski lei 60.50—61.50, češkoslovaške krone 141 do 144, bolgarski lei 47.50.

— **Nov potres** v Belgradu. Včeraj ob devetih dopoldne se je v Belgradu zopet čutil precej močan potres, ki pa je bil mnogo šibkejši, kot oni pred par dnevi.

MLADINSKA AKADEMIJA.

ki jo je JOZ dne 5. marca uprizorila, se v nedeljo 2. aprila ob 4. uri pop. ponovi v Ljudskem domu. — Spored je isti, samo da ne nastopi br. Nardžić s svojo orlovsko pošto. — Vstopnice se dobivajo v soboto in nedeljo v Ljudskem domu v pisarni O. P.

Ljubljanske novice.

Ij Odbor ruskih beguncev v Ljubljani priredi v petek, dne 31. marca 1922 ob pol 6. uri popoldne v dvorani št. 90 deželnega dvorca javno predavanje v slovenskem jeziku v korist stradalajočim rojakom v domovini. Predava g. dr. N. Preobražensky, lektor na univerzi v Ljubljani, o lakoti v Rusiji. Vstopnina poljubna. Ves dohodek se izroči »American Relief Administration« v pomoč bednemu ruskemu narodu.

Ij Občni zbor Društva zasebnih nameščenecv se je vršil snoči v Mesnem domu ob številni udeležbi. Ze nekaj dni se je govorilo, da bodo to strokovno organizacijo zasebnih nameščenecv vzeli demokrat. Zgodilo pa se je na obnem zboru, da je lista demokratov, ki so ji prišli pomagat celo Jutrovski doktorji, dobila le 57 glasov, dočim je nasprotna lista dobila 159 glasov. S tem se je razbila intriga demokratov, ki so to strokovno društvo hoteli zlorabiti v namene svoje demokratske politike.

Ij Slovenska Straža. Danes, dne 30. marca ob 8. uri zvečer se vrši odborova seja Slov. Straže v posvetovalnici K. T. D. Prosim zanesljive udeležbe. — Predsednik.

Ij Starešinski sestanek se vrši v petek dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer v Akademskem domu. Ref. dr. Malnerić: O društvi. Vabljeni člani Starešinstva in kat. akad. društev. — Predsednik.

Ij Kako čitajmo knjige, poasni gosp. Narte Velikonja v rakovniškem krožku danes zvečer ob osmi uri.

Ij Prosveta Krakovo-Tinovo. Jutri v petek ob 7. uri zvečer v navadnih prostorih zanimivo predavanje. Vsi člani vabljeni!

Ij Promocija. V petek, dne 31. marca t. l. ob 12. uri opoldne bo promoviran v prejšnji deželni zbornici za doktorja prava g. Robert Maršič iz Braslovč.

Ij Slovensko zidarsko in tesarsko društvo obvešča vse svoje člane, ki še niso dobili društvenih sprejemnic, naj jih pridejo iskat ob nedeljah v društveni lokal od 9.—11. ure dopoldne. Društveni lokal se nahaja v Streljaški ulici št. 24. (K)

Ij Šoferske zveze mesečni sestanek se vrši v soboto ob 8. uri zvečer v restavraciji pri Zlatorogu. Prosi se polnoštevilne udeležbe tudi od strani šoferjev, ki niso še člani zveze. (K)

Ij V strojnih tovarnah in livarnah je bila te dni otvorjena strokovna šola za vajence tega podjetja, pri nas bržkone prva te vrste. Njen namen je dati učencem temeljito strokovno izobrazbo ter jih usposobiti za prvovrstno kvalificirane delavce in poznejše samostojne vodje večjih podjetij. V tovarni je prirejena učilnica, ki je opremljena z vsemi potrebnimi učnimi pripomočki. Pouk bo trajal osem mesecev. Na šoli poučujeta dva profesorja, eden blagoznanstvo, drugi računstvo in geometrijo, domači uradnik pa vadi učence v strokovnem risanju. Učencem je določen tudi primeren čas, ko bodo pod nadzorstvom ponačevali učno snov. — Šolo je zamislil ravnatelj g. inž. Boncelj. Želeti bi bilo, da bi dal ta zgled tudi drugim večjim podjetjem pobudo za vsestransko temeljito izobrazbo delavskega narajanja.

Ij Nabavljalna zadruga javnih nameščenecv in vpokojencev v Ljubljani je pričela poslovati v prostorih in likvidaciji se nahajajoče gospodarske zadruge »Samopomoči«. Dolžnost vsakega državnega nameščenca in vpokojenca je, če še ni včlanjen pri »Nabavljalni zadrugi«, da se takoj vpiše. Pri vpisu je plačati vpisnina Din 5 in najmanj eno desetino deleža, ki znaša Din 100. Ostanek deleža se plača v desetih mesečnih obrokih. Čim večje številu zadrugarjev bo, tem lažji uspehi se bodo dosegli. Zadruga bo imela na razpolago le prvovrstno blago po nižjih cenah kot so tukajšnje tržne cene. Če se državni nameščenici in vpokojenci ne bodo gospodarsko združili, potem jim ni pomagati.

Ij Tuški promet v Ljubljani. V ljubljanskih hotelih in prenočiščih je prenočevalo meseca marca skupno dnevno 140 do 200 tujcev. Med njimi je bil tudi eden iz Madrida in 2 iz Lausanne.

Ij Tatvine. Na državnih železnici je bil ukraden iz vagona zastor. — Antonu Jagodicu je bilo ukradenih 800 kron. — Zlat prstan je bil ukraden Josipu Musierju.

Ij Žepna tatfca, katero so že ves čas, kar se vrše tatvine na Pogačarjevem trgu, zasledovali, je bila včeraj dopoldne zasačena, ravno ko je nekega gospodu iz žepa potegnila denarnico. Prijela sta jo detektivna Tegar in Hauptman. Tatfca se piše Ferbar Ana iz Sela.

Zadeva Adamič — Casagrande.

S tragično smrtjo mojega svaka Angela Casagrandeja še ni zaključena zadeva, ki jo je sprožil gosp. Emil Adamič s svojim predavanjem v »Soči«, o kojem poroča »Slovenski Narod« dne 12. marca v članku »Zver v čloški podobi«, kjer očita pokojniku grozodejstva, češ da je kot povečnik nekemu delavskemu oddelku krvoločno in brez vzroka moril ljudi. Ker je zadeva vznemirila širše kroge ne samo pri nas, marveč tudi v Julijski Krajini, pokojnikovi domovini, in ker je povzročila pokojnikovo smrt, štejem si v dolžnost, da priobčim nekatera pojasnila na podlagi meni in drugim znanih dejstev, ki so v preteklem nasprotju z gorastasnimi očitki gosp. Adamiča.

Pokojni Casagrande je potoval po svojih trgovskih poslih po Hrvaški, Bosni in Srbiji, ko so prišle Adamičeve obtožbe v javnost. Sprožil sem mu po znanih vsebino teh mučnih očitkov in mu svetoval, naj se na pristojnem mestu opere ali naj se umakne iz naše države. Komaj je v Belgrad prišel, zaznal za Adamičev napad, je brzojavil okrajnemu glavarstvu v Kamnik, kjer je bil kot rojen primorski Slovenec optiral za Jugoslavijo in kjer je dobival potna dovoljenja, da se v najkrajšem času oglasi pri omenjenem oblastvu.

Dospel je iz Beograda v soboto 25. marca silno potrt, češ da se mu je kot dobremu in od mladosti zavednemu Slovincu zgodila velika krivica, ko se mu očitajo nezasiščana grozodejstva, ki jih ni nikoli zakrivil. Pripovedoval je, kako je bil kot vojaški poveljnik vsem svojim podrejenim podčastnikom in vsemu moštvu dober in skrben oče, posebno pa je bil naklonjen Slovincem in je tudi gosp. Adamiču napravil veliko uslugo. Zelo ga je težila in mučila misel, kakor je poudarjal, da bo težko našel pravno varstvo in zaščito kot poltulec nasproti uglednemu domačinu. Res, da morajo biti v arhivih bivšega avstr.-o. vojnega ministrstva spisi, ki dokazujejo njegovo neoporečnost, saj je bil radi dogodkov na transportu Trst—Přemysl pred vojnim sodiščem in na podlagi izjav in zapisnika, podpisanega tudi od gosp. Adamiča, oproščen. Med potjo se je namreč moštvo, obstoječe povečini iz tržaške sodegre in bivših kaznjencev iz Kopra in Gradiške, uprlo in z orožjem navalilo nanj kot poveljnika — podčastniki so se držali pasivno. S pomočjo orožnikov je bil upor zadušen, padlo je 9 moč, med njimi ni bilo Slovencev ali Slovana, marveč sami tržaški Italijani.

Ker se je čutil nedolžnega in tako kruto prizadetega, je šel Casagrande v Kamnik na okr glavarstvo in dal svojo izjavo, popolnoma nasprotujočo obdolžitvam gosp. Adamiča, na zapisnik in izrečno pristavil, da si poišče zadoščenja s pomočjo kakega odvetnika pri pristojnem sodišču v Ljubljani.

Ko se je v nedeljo, 26. marca, vračal iz Kamnika v Ljubljano, so ga ljudje v vlaku spo-

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

znali in na podlagi v časopisu objavljenih Adamičevih obdolžitvev psovali z »morilcem, svinjco« itd. Da se umakne besnemu sramotanju, je proti svoji nameri izstopil v Domžalah in se zatekel k svojemu staremu prijatelju iz mladosti g. S. Pri njem je še izvedel, da je tržaška »Edinost« ponatisnila »Narodov« napad in tako raznesla sramotenje po njegovi ožji domovini. Nesrečnik je bil že od narave izredno rahločuten, vsi ti in tako strašni udarci so ga podrli do tal, zlasti misel na njegova itak težko prizadeta, stara in bolna roditelja v Gorici. Napisal je stoje nekaj pisem trgovskim tvrdkam in vojaškim osebam na Dunaj, svojem nobenega, eno svoji sestri v Ljubljano in eno svojemu prijatelju gostitelju g. S. Prinesli so mu kavo na mizo, on pa je odšel na vrt, kjer se je nepričakovano zgodila nesreča. Značilen je odstavek v pismu na g. S.: »Moji živci so ako razburjeni, da se bojim najhujših posledic. — Ker nisem nikdar poznal hudobije in ne maščevanja, hočem tudi po tem načelu umreti in odpustim Adamiču zločin.«

Kaj nameravajo napraviti pokojnikovi svoji in sorodniki, ki bivajo na Goriškem, na Dunaju in deloma v Jugoslaviji v obrambo pokojnikove časti in svojega imena, mi ni še znano, ker je katastrofalna novica komaj vse dosegla. Trezno in pravično misleči ljudje pa ne bodo metali kamenja na sveži grob nesrečnemu možu, ki mu je vojna uničila ugodno existenco in zdravje ter ga pregnala iz ljube mu domovine, dokler ne bo na podlagi verodostojnih virov dognana vsa resnica o očitnem dogodku.

Dr. Ant. Breclj.

Prosveta.

pr Pri simfoničnem koncertu, ki ga poda dr. Čerin v ponedeljek, dne 3. aprila, se bodo izvajale kot izvirno slovensko delo Premrlorve Variacije v Es-duru, ki po svojem prvotnem osnutku potekajo iz časa njegovih konservatorijskih študij. Zložene so bile l. 1906, in sicer za klavir. Bilo jih je štirinajst. Med vojno l. 1915. jih je skladatelj instrumentiral, pri tem pa izločil tri variacije, tako da jih je sedaj samo enajst. Tema je izvirna, izrazita, kratka in preprosta. Variacije podajajo temo bodisi melodično-olepševalno, bodisi harmonično poglobljeno, bodisi ritmično, predvsem pa orkestralno predrugačno. Tema je zložena v duru, nastopi pa parkrat tudi v molu; v tretji in deveti variaciji. Variacije so izvečine vsakatera odstavek zase, samo četrta in peta, in pri sklepu deseta in enajsta nastopita združeni. Variacije se drže v začetku obsega teme, razmaknejo se pa pri deveti variaciji (Largo) in pri zadnjih dveh variacijah (Allegretto in Presto) v bolj široko zasnovano črto. Delo je jedrnat, kleno v obliki ter jasno v izrazu. Kot prvo delo te vrste na polju slovenske glasbe za služi zanimanje in upoštevanje. — Premrl je med vojno zložil tudi variacije za klavir v E-duru. Premrla že dosti poznamo kot skladatelja, ki je oblikovno vedno vzoren, v instrumentaciji jase in zelo spreten; posebno ljubi blesk trobil in romantično mehko pihal; pričujoče variacije se nam zde doslej njegovo najboljšje instrumentalno delo, ki je vredno vse naše pozornosti.

pr Tretja številka »Preroda« je izšla z veleznimivo vsebino: Javno vprašanje — uredništvo. Reformatorem — O. V. Kunstelj. Družina, temelj preroda — Dr. A. Breclj. Iz otroških ust — M. Koželjeva. Boj — M. F. Vzgoja mladine k dostojnosti — A. Kržišnik. Drobničice. Kaj nam pišejo. Drobiz. — Vse naročnike opozarjamo, naj se kmalu poslužijo polnočnice, saj je naročnina itak majhna, a stroški so velikli Upamo, da ne ostane naš klic klic vpijočega v puščavi. — Nabirajte novih naročnikov! V boj za prerod! — Prerod.

pr Na koncertu, katerega priredi višolinski virtuozi prof. Jan Šlais v soboto dne 1. aprila v dvorani Filharmonične družbe, je nekako glavna točka sporeda velika sonata za gosli in klavir francoskega skladatelja Cezar Franka. Skladatelj je živel v Parizu ter ga glasbena zgodovina prišteva med ustanovitelje in voditelje novo-francoske instrumentalne glasbe, ki se posebno odlikuje vsled svoje izrazite čustvenosti. Skladba je pisana v običajni sonatni obliki, a vodena popolnoma v modernem stilu ter je izredno zanimiva tako v melodiškem, kakor tudi v harmoničnem oziru. Na boljši in tudi najlepši del te sonate je III. stavek Recitativo — Fantazija. Skladba je posvečena francoskemu višolinskemu virtuozu Isay. Vstopnice za ta koncert so v predprodaji od danes naprej v pisarni Glasbene Maticе. (K)

Orlovski vestnik.

Odseke lavantinske škofije pozivljamo, da svojo udeležbo pri pogrebu blagopokojnika škofa lavantinskega dr. M. Napotnika takoj prigrasijo Mariborskemu orlovskemu okrožju in po možnosti točno javijo število bratov, ki se pogreba udeležijo v krojih. — Vodstvo in aranžma Orlov pri sprevedu smo poverili okrožnemu odboru v Mariboru, na katerega se imate obračati v tej zadevi. — Odbor O. P.

Turistika in sport.

Turistovski klub »Skala« naznanja članom, da se bodo izdajale izkaznice za leto 1922. proti poravnavi članarine dne 3. in 10. aprila t. l. med 18. in 20. uro v pisarni »Sportne zveze«, Narodni dom. — Odbor. (K)

Pred ogledalom more vsak opaziti vsak dan, kako izgleda mlajše in lepše, ako rabi lekarja Fellerja nad 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto: Fellerjeva pomada »Elsac« za lice, Fellerjeva »Elsac« Tumochina pomada za rasti las (2 lončka ene vrste teh pomad skupno s počinno 80 K), Fellerjevo »Elsac« lilijno mlečno milo, najboljše milo, 4 kosi poštne prosto 120 K. Evgen V. Feller, Stubica donja, Elsa trg 184, Hrvanico. 8024

Iščem prav pridnega in poštenega
poslovodjo,
prvovrstno moč, z večletno prakso, za
glavno trgovino špecerijskega blaga.

Takojšnje ponudbe na:

FRANC DOLENC, Kranj.

Kontoristinjo event. tudi začetnico, katera razume nemško in na pis. stroj ter nekoliko korespondence, sprejme ljubljanska tvrdka. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo pod Korespondenca 1190

Iščem zanesljivo
služkinjo k otrokom.
M. TIČAR, Ljubljana,
Selenburgova ulica.

Išče se MLINAR
za mlin na vodno moč, kateri je obenem sposoben klesati kamne in izvesti popravila pri lesenih delih. — Ponudbe naj se pošljejo na: **BRACA RUŽIČ, Stolač,** Heregovina. 874

TOVARNA LESNIH IZDELKOV
išče proti **stolarje** za izdelovanje dobrih plači navadnih stolov ter samostojnih **mizarjev.**
Ponudbe pod: **STANOVANJE 1166** na upravništvu »Slovenec«.

Žična mreža
za ograje vsake vrste se dobiva pri **A. Kremžar-ju,** ključavničarstvo v Št. Vidu nad Ljubljano.

Posestvo, ležeče ob cesti, postaja in farni cerkvi, obstoječe iz hiše, pri kateri je studenec, vsega gospodarskega poslopja s poljedelskim orodjem, 4 parcele gozda in 100 litrov sadjeva, se proda za 1 milijon kron. Več pri Jož. Kiselj, Loka 14 pri Zid. m.

KOČIJO (Omnibus)
prodam za 30.000 K.
Ivan Medic,
Kočevska Reka.

Mleko, pasterizirano
60 litrov na dan, želi dobivati
M. Keršnik, Zagorje ob Savi.

Lov in posestvo
na Dolenjskem pri Mokronogu, se odda pod jako ugodnimi pogoji v najem. — Več pove Petkovšek, Pražakova ulica 11.

Dne 30. marca 1922 se preseli trgovina z ročnimi deli in njih potrebščinami
Toni Jager - Černe & Ko.
iz **ŽIDOVŠKE ULICE** št. 5 na **DVORNI TRG** št. 1, hiša Kastner.

Tvrdka se priporoča za predtiskanje najnovejših vzorcev, za ažuriranje in stroj. uvezenje motivov v perilo. — Vzorci na razpolago v trgovini. 1187

Pozor! Naprodaj sta Pozor!
dve udomačeni srni
samec (z rogovjem) in samica, dve leti stari. Oddasta se najvišjemu ponudniku. Naslov: **FRANC MURI, »Kazino«, Jezersko.** 1144

Kupi se **PREŠA ZA SENO.**
Ponudbe pod **»DOBRA 1057«** na upravništvu »SLOVENEK«.

Brek s streho in stranicami iz plahe za 12 oseb, skoraj nov, se proda po primerni ceni. Naslov pove Anončni zavod Drago Bešeljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1165

Papirnat VREČE v dobrem stanju
kupi vsako množino **FRAN POGAČNIK,** Ljubljana, Dunajska cesta 36. 1150

FRANC TOMAŽIČ

trgovska agentura, LJUBLJANA,
Prešernova ulica št. 48,
prevzame vsakovrstna in trgovsko stroko
spadajoča posredovanja in zastopstva.

BENCIN-MOTOR

12 HP, najboljšega sistema, je
naprodaj.
M. GRGUREVIČ, Ljubljana,
Vel. Stradon 9. 1184

- Kostanjev les -

kupuje po dnevnih cenah najdražje izvozna trgovina
ERNEST MARINC, Celje,
Kapucinska ulica št. 3
enako tudi druge vrste **LESA,** posebno tesani **LES.** 1179

SUKNO

za promenadne in športne obleke
v bogati izbiri
A. & E. SKABERNÉ
Ljubljana, Mestni trg 10.

Pisalne mize

(amerik. Roulleaux)
hrastov les, nove moderne mize,
se prodajo ugodno. Vprašanja
pod »Roulleaux« na upravo
tega lista.

DIONIČARSKO DRUŠTVO
U ZAGREBU
PRERADOVIČEVA 2
PETROLEJ
RAFINIRANI BIJELI
• BENZIN •
SVIH GRADACIJA
PLINSKO ULJE
STROJNA I
CILINDRSKA
- ULJA -
• AUTO ULJA •
TOVOTNA MAST
IZ NAJJEFTNIJE
DNEVNE CIJENE
SA SKLADIŠTA
IZOJAVI: **ASTRA ZAGREB**
TELEFON: 23-88
AGENCIJA: PRERADOVIČEVA 2

Testone

zdrave, lepe, ravne ali bukovne suhe
deske, 22—25 mm, kupim takoj. Ponudbe
pod **»TESTONE 1167«** na upravo lista.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

BATERIJE ZA ŽEPNE SVETILKE:
A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.

FOTO-LITOGRAFSKA DELA:
po najmodernejšem načinu in zmernih
cenah. Jugoslav. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRAMOFONI, PLOŠČE
in posamezni deli. A. Rasberger,
Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

• ILIRIJA •, LESNA TRGOVSKA IN
INDUSTRIJSKA DRUŽBA
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:
Korn T., Poljanska cesta št. 8.
Remigir & Smerkol, Florijanska ul. 18.

KLISEJE:
za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike
in vrste tiska, Jugoslavanska tiskarna
v Ljubljani.

KNJIGARNE:
Jugoslavanska knjigarna, Pred škofijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje:
Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

»OREL« POTREBŠČINE IN KLOBUKI:
Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

PARNA PEKARNA:
Jean Sebrea nasl. Jakob Kavčič, Gra-
dišče št. 5.

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE:
Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

SOBNO SLIKARSTVO:
Zuran Martin, Mestni trg št. 12.

SPEDICIJSKA PODJETJA:
»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Ransinger R., Cesta na juž. železnico 7—9.

STAVBENO PODJETJE:
Višintin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

STEKLAR:
Bajželj Jožef, Ljubljana, Gosposvetska
cesta št. 6/II.

SVETLO KOPIRNE ODTISE:
(pavze) pozitivne in negativne, v poljub-
ni velikosti. Jugoslavanska tiskarna v
Ljubljani.

TRGOV. Z DEZNIMI IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Erjavec & Turk pri »zlati lopatic«, Valva-
zorjev trg št. 7.
Sušnik Alojzij, Zaloška cesta št. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA:
Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10.
(Ceno in točno.)

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV
Cihla Josip, Dunajska cesta št. 67.

ZALOGA POHISTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Pokrajinska Monopolska Direkcija v Ljubljani

razpisuje oферtalno

dobavo sledečega lesa

za tobačno tovarno v Ljubljani:

212.000 desk iz mehkega lesa, 15 mm debele, 4 m dolge, raznih širin;
400 kom. desk 26 mm debele, 4 m dolžine, iz mehkega lesa;
200 kom. desk 33 mm debele, 4 m dolžine, iz mehkega lesa;
200 kom. plohov 53 mm debele, 4 m dolžine, iz mehkega lesa;
300 kom. plohov 53 mm debele, iz mecesnovega lesa;
4 m³ plohov 53 mm debeline, iz javorjevega lesa;
30 m³ tramov od 5—7 m dolžine 10 × 12 cm;

Ofertalna licitacija se vrši dne 24. aprila 1922 ob 11. uri dop.

Ponudbe je vložiti do 24. aprila 1922 do 10. ure dopoldne pri
Pokrajinski Monopolski Direkciji v Ljubljani.

Tuzemci morajo vložiti pri blagajni tobačne tovarne 5%, ino-
zemci pa 10% kavcije.

Natančnejši podatki so na razpolago v ekonomiji tobačne tovarne
v Ljubljani.

Dežni plašči iz gume ter impregnirani
Raglani
Blago za pelerine
Angleško (Hommes-punes) in **češko**
sukno v največji izbiri. **Površniki**

Modne in športne obleke
lastnega izdelka in po najnovejših krojih
Športne čepice
Kravate-samozaveznice
Perilo itd., itd.
vedno v zalogi pri tvrdki

Drago Schwab

manufaktura, moda in konfekcija

Pod Narodno **LJUBLJANA** Dvorni trg
kavarno št. 3.

NB.: Na željo se izdelujejo vsakovrstne obleke točno in solidno v
lastnem modnem salonu ali pa se oddaja posamezno blago, podloga
in druge krojaške potrebščine! 1163

Ravnateljstvo in uradništvo rudnika Hrastnik
javlja tužno vest, da je njegov priljubljeni tovariš,
gospod

ing. Josip Barvirz

obratovodja rudnika Hrastnik Trboveljske
premogokopne družbe

včeraj dne 28. t. m. po kratki mučni bolezni prerano
preminul.

Pogreb se bo vršil v petek dne 31. t. m. ob 16.
uri iz deželne bolnišnice v Ljubljani na pokopališče
k Sv. Križu.

Nepozabnega ohranimo v trajnem in častnem
spominu.

V Hrastniku, dne 29. marca 1922.

Zahvala.

Za odkritosrčne dokaze sočutja ter za izraženo
sožalje ob priliki nenadomestne izgube našega brata
in strica, gospoda

Karla Lachainerja

ter za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji
poti, se vsem najpristraneje zahvalujemo. Posebej
pa se zahvalujemo častiti duhovščini za obile tolaž-
ljive obiske med boleznijo ter za čaščečo udeležbo
pri pogrebu.

ZALUJOČI OSTALI.

Zavarovalnica in pozavarovalnica

„TRIGLAV“

ustenovljena po Slovenski banki v Ljubljani, Jugoslavanski banki v Zagrebu,
Beogradu in New-Yorku, Živnostenski banki v Pragi, jugosl. veleindustriji itd.

zavaruje

po najugodnejših pogojih proti škodam vsled **požara** in proti **transportnim**
škodam ter prične v najkrajšem času tudi z zavarovanjem škod vsled **vloma,**
nezgod, razbitja šip, toče, zakonitega jamstva in chomage.

Generalno zastopstvo za Slovenijo:

LJUBLJANA, Selenburgova ulica št. 5/I.

Zastopstva v vseh večjih mestih Slovenije.

Sprejema zanesljive in spretne zastopnike.

Sedež društva: BEOGRAD.

Poslovno ravnateljstvo: ZAGREB.

Predno sklenete zavarovanje, vprašajte za
pogoje in tarife pri tej domači zavarovalnici.